

Роїк О.Р.

кандидат економічних наук, асистент кафедри туризму
Національного університету «Львівська політехніка»

Копичинська М.Ю.

здобувач
Національного університету «Львівська політехніка»

Roik Oksana

Ph.D. in Economics,
Assistant Lecturer at the Department of Tourism
Lviv Polytechnic National University

Kopychynska Marta

Ph.D. student
Lviv Polytechnic National University

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ НА ПРИКЛАДІ КУОРТУ ТРУСКАВЕЦЬ

STUDY OF THE ATTRACTIVENESS OF THE TOURISM AND RECREATIONAL COMPLEX ON THE EXAMPLE OF TRUSKAVETS RESORT

Нині у туристичній сфері все більшу роль відіграє курортне господарство, яке забезпечує відпочинок населення, його оздоровлення, медичну реабілітацію та організацію різноманітних розважальних заходів. Дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу на прикладі курорту Трускавець спрямоване на проведення оцінки використання його рекреаційного потенціалу. Основна мета – виявлення рівня використання і резерву освоєння природно-ресурсного потенціалу курорту Трускавець. Дослідження даного бальнеологічного курорту також включає оцінювання можливостей використання потенціалу природних рекреаційних ресурсів міста для задоволення потреб туристів і рекреантів. У статті визначено теоретичні підходи до дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу, обґрунтовано економічний зміст даного дослідження, а також розкрито концептуальні основи дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу. Досліджено соціально-економічні передумови формування привабливості туристично-рекреаційного комплексу, а також здійснено оцінку привабливості туристично-рекреаційного комплексу.

Ключові слова: туристична привабливість, туристично-рекреаційний комплекс, курорт, курортна діяльність, ринок курортних послуг.

Сейчас в туристической сфере все большую роль играет курортное хозяйство, которое обеспечивает отдых населения, его оздоровление, медицинскую реабилитацию и организацию различных развлекательных мероприятий. Исследование привлекательности туристско-рекреационного комплекса на примере курорта Трускавец направлено на проведение оценки использования его рекреационного потенциала. Основная цель – выявление уровня использования и резерва освоения природно-ресурсного потенциала курорта Трускавец. Исследование данного бальнеологического курорта также включает оценку возможностей использования потенциала природных рекреационных ресурсов города для удовлетворения потребностей туристов. В статье определены теоретические подходы к исследованию привлекательности туристско-рекреационного комплекса, обосновано экономическое содержание данного исследования, а также раскрыты концептуальные основы исследования привлекательности туристско-рекреационного комплекса. Исследованы социально-экономические предпосылки формирования привлекательности туристско-рекреационного комплекса, а также осуществлена оценка привлекательности туристско-рекреационного комплекса.

Ключевые слова: туристическая привлекательность, туристско-рекреационный комплекс, курорт, курортная деятельность, рынок курортных услуг.

The city of Truskavets is one of the leading balneological resorts in Ukraine with a unique healing water such as Naftusya. The natural resource and historical and cultural potential of the resort in combination with the favourable

geographical location is a significant prerequisite for the development of tourism, and treatment-oriented for both domestic and foreign consumers. Under such conditions, the study of the attractiveness of the tourist and recreational complex is an important factor in socio-economic development of the country as a whole and individual regions, as it will increase foreign exchange earnings, increase employment, stimulate other sectors of the economy, attract investment, increase income and general welfare. In recent years, there has been an intensification of activities in the tourism sector, turning it into a driving force of economic and social progress. Today, in the tourism sector, the resort economy is playing an increasing role, which provides recreation, health, medical rehabilitation and organization of various entertainment events. The study of the attractiveness of the tourist and recreational complex on the example of the resort of Truskavets is aimed at assessing the use of their recreational potential. Its main purpose is to identify the level of use and reserve for the development of natural resource potential of the resort of Truskavets. The study of this spa resort also includes an assessment of the possibilities of using the potential of natural recreational resources of the city to meet the needs of tourists and vacationers. The article identifies theoretical approaches to the study of the attractiveness of the tourist and recreational complex, substantiates the economic content of this study, as well as reveals the conceptual foundations of the study of the attractiveness of the tourist and recreational complex. The socio-economic preconditions for the formation of the attractiveness of the tourist and recreational complex have been studied, as well as the attractiveness of the tourist and recreational complex has been assessed. It is further necessary to assess whether the measures proposed to stimulate and support the tourism industry have been effective, whether economies have managed to improve tourism performance and how the tourism industry will change in the post-pandemic period.

Keywords: *tourist attractiveness, tourist-recreational complex, resort, resort activity, market of resort services.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Природно-ресурсний та історико-культурний потенціал курорту в поєднанні з вигідним географічним положенням є достатньо вагомою передумовою розвитку туризму, орієнтованого як на внутрішнього, так і на іноземного споживача. За таких умов дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу є важливим чинником соціально-економічного розвитку країни у цілому та окремих регіонів, оскільки це сприятиме збільшенню валютних надходжень, підвищенню рівня зайнятості, активізації інших галузей економіки, залученню інвестицій, зростанню прибутків та загального рівня добробуту населення. За останні роки спостерігається активізація діяльності в туристичній сфері, перетворюючи її на рушійну силу економічного та соціального прогресу [6].

Місто Трускавець має унікальні природно-кліматичні ресурси, які можуть використовуватися і реально використовуються в санаторно-курортній діяльності. Указані ресурси є основою для формування конкурентоспроможного курортного продукту, який переважно представлений санаторно-курортними послугами. Санаторно-курортна діяльність має бути організована так, аби задовольнити інтереси споживачів та виробників курортного продукту без погіршення рекреаційного потенціалу з урахуванням принципів та пріоритетів сталого розвитку соціально-економічної політики. Незважаючи на наявність конкурентних переваг за показниками курортного потенціалу, за темпами розвитку санаторно-курортної діяльності Україна загалом відстає від інших країн. Серед причин цього явища можемо виділити непослідовність державної курортної політики, відсутність економічних механізмів та інструментів підтримки санаторно-курортної діяльності, непривабливий інвестиційний клімат в економіці та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Актуальні проблеми розвитку курортної діяльності досліджували у своїх працях провідні науковці:

М.О. Дружина, Н.П. Моїсеєва, І.М. Варивода, Л.А. Волкова, М.В. Головатий, О.Ю. Гринюк, С.В. Івасівка, С.М. Омелянець, М.Й. Рутинський та ін. Незважаючи на наявність значної кількості наукових праць з означеної проблематики, досі не вирішеними залишаються окремі питання розроблення стратегічних орієнтирів розвитку курортної діяльності в Україні в контексті перспективних завдань соціально-економічної політики, що зумовлює актуальність теми дослідження.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою даної роботи є здійснення теоретичного обґрунтування дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу міста Трускавець.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Особливістю трансформаційних процесів, що відбуваються у національній економіці, є активізація діяльності рекреаційно-туристичного комплексу. Як наслідок, актуальними є розроблення, обґрунтування та прийняття управлінських рішень щодо підвищення привабливості туристично-рекреаційного комплексу на макро- та мікрорівні.

Поняття туристично-рекреаційного комплексу визначається як система, що характеризується внутрішньою структурою, великою кількістю складних елементів і взаємозв'язків, невизначеністю та ризиками, неоднозначністю наслідків від прийнятих управлінських рішень тощо.

Визначення дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу як найбільш оптимальної категорії відображає поєднання двох взаємодоповнюючих сфер, які утворюють важливу галузь народного господарства. Туристично-рекреаційна діяльність прямо чи опосередковано впливає майже на всі види господарської діяльності, які забезпечують процеси, пов'язані зі споживанням туристичного продукту, а саме: розміщення, транспортування, харчування та ін.

Використання поняття «комплекс» у категорії «туристично-рекреаційний комплекс» зумовлено комплексним характером туристично-рекреаційної діяльності та процесом формування туристичних

послуг, який забезпечується широким колом підприємств виробничої та невиробничої сфер різних форм власності. Дане поняття об'єднує державні та ринкові механізми регулювання, у межах якого держава розглядається як окремий суб'єкт, що сприяє поєднанню інтересів регіону з інтересами окремих учасників комплексу.

У науковій літературі немає єдиного підходу до визначення поняття «туристично-рекреаційний комплекс». Існує безліч визначень даного поняття, деякі з них є досить узагальненими і важко тлумачити їх однозначно.

На думку Н.В. Фоменка, «територіальний рекреаційний комплекс» розглядається як єдина територія, що включає в себе значний туристично-рекреаційний потенціал, сукупність туристичних підприємств, об'єднаних спільними виробничими зв'язками, організаційними формами і правлінням, що гарантує ефективне використання природних та рекреаційних ресурсів і соціально-економічних умов даної місцевості [8, с. 42].

У дослідженнях Р.І. Магійовича, О.В. Пилип'яка, О.О. Шкрібинець поняття територіально-рекреаційного комплексу визначається як об'єднана система туристичних та рекреаційних закладів, а також підприємств інфраструктури та інших галузей, що зв'язані виробничою та економічною діяльністю, спільно використовують туристично-рекреаційні ресурси певної території [4, с. 166].

О.Г. Топчів рекреаційно-туристичний комплекс розуміє як сукупність галузей і видів економічної діяльності, що забезпечують туристично-рекреаційними послугами населення певної території та формують необхідні передумови щодо ефективної діяльності рекреаційно-туристичного господарства.

О. Баєва розглядає туристично-рекреаційний комплекс як складне системне інституційне, матеріальне та соціально-економічне утворення, головними чинниками якого є підвищення людської життєдіяльності за допомогою лікування та оздоровлення, відпочинку та рекреації, у результаті чого створюється та споживається специфічний туристично-рекреаційний продукт як початкова основа формування і реалізації високоякісного пакету лікувально-оздоровчих послуг [6, с. 15].

Проаналізувавши наведені трактування даного поняття, пропонуємо розглядати туристично-рекреаційний комплекс як взаємопов'язану систему підприємств у сфері туризму, закладів і установ інфраструктури інших галузей, що тісно пов'язані виробничими, соціальними та економічними зв'язками, разом використовують туристично-рекреаційні ресурси території для задоволення потреб туристів через створення і споживання туристично-рекреаційного продукту.

Також вважаємо, що туристично-рекреаційний комплекс – це сукупність туристичних та інших суміжних у цій сфері підприємств (виробників і постачальників товарів і послуг), що сприяють задоволенню потреб туристів, розташовані на певній території та використовують спеціалізовані туристичні ресурси та туристичну інфраструктуру.

Формуванню привабливості туристично-рекреаційного комплексу території сприяє наявність таких

аспектів, як районування території й наявні ресурси (зокрема, туристично-рекреаційні, соціальні, економічні, трудові, інформаційні, фінансові), а також їх оцінювання [1].

Для дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу перш за все необхідно типологізувати місцевість, обґрунтувати основні фактори формування туристично-рекреаційного комплексу, проаналізувати згідно з територіальними, просторово-часовими та організаційно-господарськими ознаками, а також здійснити оцінку структури туристичної інфраструктури [5].

Місто Трускавець є одним із провідних бальнеологічних курортів в Україні з унікальною лікувальною водою типу Нафтуса. Природно-ресурсний та історико-культурний потенціал курорту в поєднанні з вигідним географічним положенням є достатньо вагомою передумовою розвитку туризму, лікувально-орієнтованого як на внутрішнього, так і на іноземного споживача. За таких умов дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу є важливим чинником соціально-економічного розвитку країни у цілому та окремих регіонів, оскільки це сприятиме збільшенню валютних надходжень, підвищенню рівня зайнятості, активізації інших галузей економіки, залученню інвестицій, зростанню прибутків та загального рівня добробуту населення. За останні роки спостерігається активізація діяльності в туристичній сфері, перетворюючи її на рушійну силу економічного та соціального прогресу.

Протягом 2020 р. у санаторно-курортних закладах міста, за даними моніторингу [7], оздоровлено 72 860 осіб, що на 90 399 осіб менше дев'яти місяців 2019 р., або на 55,4% (163 259 осіб) (рис. 1).

У розрізі оздоровчих закладів динаміка відвідування курорту така: санаторії та пансіонати – кількість відпочивальників зменшилася на 45 661 особу, або на 55,5%; готелі – кількість відпочивальників зменшилася на 42 939 осіб, або на 57,5%; вілли – кількість відпочивальників зменшилася на 1 799 осіб, або на 28,4%. У санаторно-курортних закладах протягом 2020 р. відпочило 5,9 тис іноземних громадян із 51 країни, що на 33,8 тис осіб менше відповідного періоду минулого року, або на 85,1% (2019 р. – 39,7 тис осіб) (рис. 3) [7].

Найбільше відпочивальників було з Польщі, Молдови, Білорусії, Азербайджану, Росії (рис. 3).

Питома вага іноземних гостей у загальній кількості відпочивальників за дев'ять місяців 2020 р. становить 8,1% [7]. Кількість проведених ліжок/днів у санаторіях і пансіонатах становить 486 604 л/д, це на 608 389 л/д менше аналогічного періоду минулого року (1 094 993 л/д), або на 55,6%. Ємність санаторно-курортних закладів станом на 01.10.2020 становить 10 894 ліжок-місця.

Станом на 01.10.2020 нараховується 2 422 суб'єкти підприємництва, у т. ч.: юридичних осіб – 1 027 од. (за дев'ять місяців зареєстровано 21 одиницю, припинили діяльність три одиниці). До початку року кількість юридичних осіб збільшилася на 15 одиниць; фізичних осіб – 1 395 осіб (зареєстровано 148 осіб, припинили діяльність 135 осіб). До початку року кількість фізичних осіб збільшилася на 13 осіб.

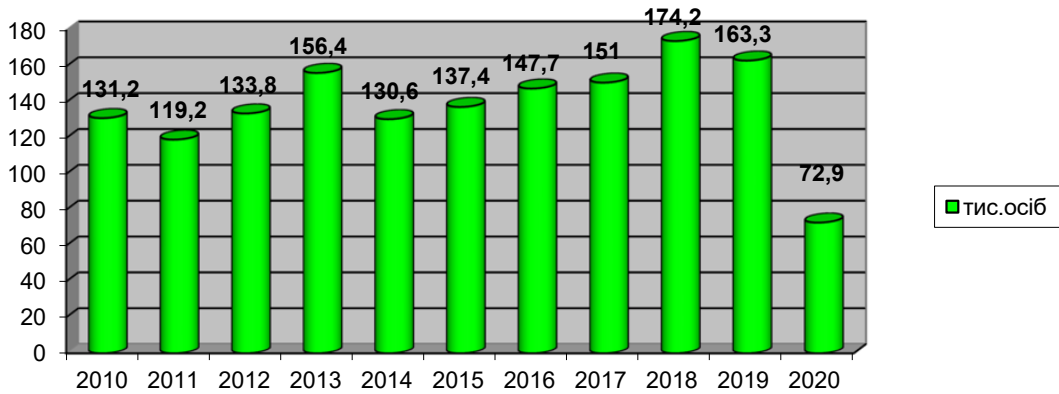

Рис. 1. Динаміка кількості оздоровлених осіб протягом 2010–2020 рр.

Джерело: розроблено авторами на основі [7]

Мережа обслуговування по місту: об'єкти торгівлі – 222 од., громадського харчування – 100 од., побутового обслуговування – 71 од. [7].

Створення нових туристичних потоків, переорієнтація на західного туриста передбачають підвищення якості послуг. Окрім лікувальних послуг, повинні надаватися рекреаційні та туристичні, причому найкращої якості, згідно з високими європейськими стандартами. Це особливо важливо в умовах посилення уваги до проблем розвитку туристичного потенціалу Трускавця як одного з провідних санаторно-курортних центрів України. Для цього здійснимо оцінку привабливості туристично-рекреаційного комплексу м. Трускавець, скориставшись результатами соціального дослідження в рамках проекту Sociological Think Tank [2].

Протягом 26 серпня – 30 вересня 2019 р. Sociological Think Tank реалізував дослідження «Туристична привабливість міста Трускавець» на замовлення управління розвитку міста. Опитування здійснювалося серед туристів, які перебували у місті більше п'яти годин, методом анкетного опитування face-to-face. Загальна кількість опитаних становить 202 особи віком від 18 років. Крок відбору передбачав опитування кожного п'ятого туриста у часовому інтервалі. Похибка вибірки не перевищує 4,79%. Загальною індекс містить 17 показників, що виражають оцінку відвідувачів за 5-бальною шкалою, де 1 – «зовсім незадоволені», а 5 – «цілком задоволені» [2].

Із великої кількості методів стандартизації, які використовуються у сучасній практиці та науці, найбільш прийнятною є стандартизація на основі відношення фактичних показників, що характеризують рівень соціально-економічного добробуту та інноваційного розвитку, до їх еталонного значення [5]. Оскільки стандарти окремих властивостей відсутні, то базою порівняння вектору еталонних значень є значення мінімальних або максимальних показників, а узагальнююча оцінка характеризує ступінь відхилення фактичних значень від еталонних.

Для показників-стимуляторів:

$$Z_{ij} = \frac{X_{ij}}{X_e} \quad (1)$$

Для показників-дестимуляторів:

$$Z_{ij} = \frac{X_e}{X_{ij}} \quad (2)$$

де $(i = 1, 2, \dots, m), (j = 1, 2, \dots, n)$,

де x_{ij} – значення j -го показника;

x_e – значення еталону показника, що стандартизується.

Одержана матриця стандартизованих значень

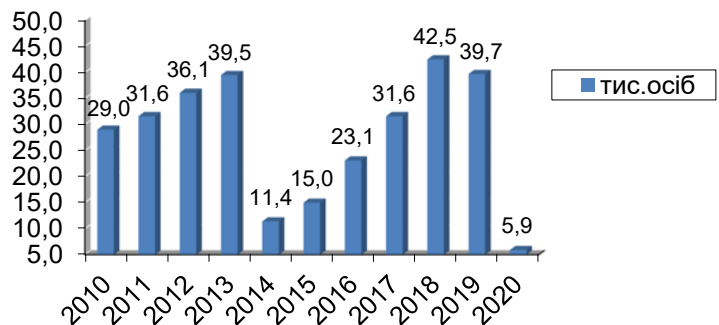

Рис. 2. Динаміка кількості іноземних громадян в оздоровницях міста протягом 2010–2020 рр.

Джерело: розроблено авторами на основі [7]

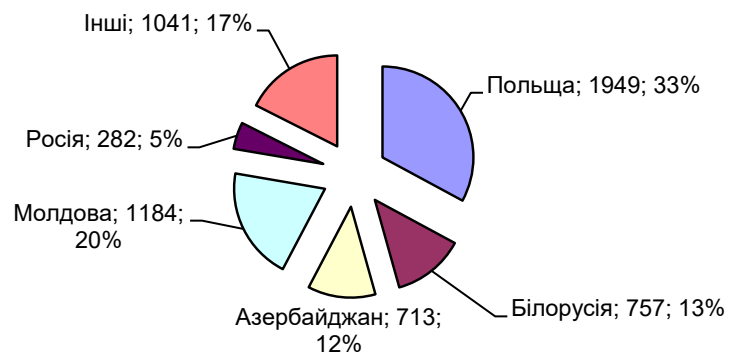

Рис. 3. Питова вага відпочивальників-іноземців у розрізі окремих країн до загальної кількості іноземців міста протягом 2020 р., осіб, %

Джерело: розроблено авторами на основі [7]

Держава та регіони

дасть змогу розрахувати індекс привабливості туристично-рекреаційного комплексу м. Трускавець за формулою:

$$I_{kij} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n z_{ij}, \quad (3)$$

де z_{ij} – нормований i -й показник k -ї компоненти в j -у регіоні;

n – кількість показників k -ї компоненти, які характеризують рівень привабливості туристично-рекреаційного комплексу м. Трускавець.

Розрахунок інтегрального індексу привабливості туристично-рекреаційного комплексу м. Трускавець подано в табл. 1.

Як видно з табл. 1, індекс привабливості туристично-рекреаційного комплексу м. Трускавець становить 0,9. Зокрема два індекси набули високих показників за 5-бальною шкалою: 4,53 – індекс задоволеності туристичними послугами та 4,58 – індекс атмосферного комфорту. Щодо першого індексу, то опитані зазначили, що почувають себе досить безпечно: 4,83 – вдень та 4,77 – вночі. Водночас уповноваженому представництву варто звернути увагу на рівень інклюзивності у місті, що сягнуло позначки 3,30 (поняття інклюзивності розглядалось як просторова безбар'єрність, так і суспільна толерантність). Щодо другого індексу, то туристи найбільш задоволені гостинністю мешканців (4,74) та станом релігійних об'єктів (4,70) [2].

Дві найбільші переваги Трускавця – це помірна вартість подорожі та сприятливий клімат. Вартістю подорожі найбільше задоволені люди віком 18–22 роки (57%), проте для старшої вікової категорії ціни ж є високими (29% задоволених серед осіб 61+). На другому місці серед переваг – сприятливий клімат міста (38%).

Показник привабливості міста зовсім не різниться за гендерним виміром, проте у віковому діапазоні

спостерігаємо певну відмінність. Так, цей показник є найвищим серед людей старшої вікової категорії 51–60 роки (90%), а найнижчим – серед молодих людей віком 18–22 роки (57%). Відвідувачі як з-за кордону, так і з України однаковою мірою задоволені туристичною привабливістю Трускавця. Туристи, які відвідали місто втретє і більше, найвище оцінили Трускавець як туристичне місто (88%). Проте, що важливо, ті, хто приїхав до міста вперше, також дуже високо оцінюють комфортність у місті (85%). Третина туристів приїжджає самі до міста (33%) або ж із кимось із подружжя (33%). Близько 16% приїжджають із друзями, колегами і 10% – із рідними. Зауважимо, що іноземці на 10% частіше приїжджають до міста з друзями (24%), ніж українці (14%).

Для бронювання місця відпочинку у Трускавці туристи найчастіше використовують сайт готелю, апартаментів (56%). У відсотковому співвідношенні значною є частка тих (18%), хто дізнається про місце проживання від друзів, знайомих, колег. Сайтом бронювання готелів Booking.com користується майже 11% опитаних.

Переважна частка опитаних (69%) відвідують місто, щоб покращити стан власного здоров'я та самопочуття. Проте лише для 25% відвідувачів Трускавець – це можливість розважитися та відпочити. Українці частіше приїжджають із метою лікування (70%), ніж іноземці (65%). Проте останні частіше відвідують місто з метою побачити рідних, друзів (7%), ніж самі українці (4%).

Лікування є перевагою для тих, хто перебуває у шлюбі або вже втратив когось із подружжя. Водночас для самотніх людей це місто для розваг або ж проведення/участі у конференціях. Разюча відмінність у мотивах відвідати місто є у віковому розрізі.

Таблиця 1

Розрахунок інтегрального індексу привабливості курорту Трускавець

Показники	Оцінка, балів	Стандартизоване значення показника
Індекс задоволеності туристичними послугами	4,53	0,906
Безпека перебування у місті вдень	4,83	0,966
Зручність бронювання подорожі	4,79	0,958
Безпека перебування у місті вночі	4,77	0,954
Наявність необхідних товарів у магазинах	4,74	0,948
Асортимент у сувенірних крамницях	4,71	0,942
Екологічна ситуація	4,66	0,932
Лікувальні та мінеральні джерела	4,65	0,93
Транспортне сполучення з іншими містами	4,61	0,922
Розважальні і культурні події	4,56	0,912
Туристична інформація	4,53	0,906
Ціни на товари і послуги	4,25	0,85
Громадський транспорт	4,01	0,802
Інклюзивність місць	3,3	0,66
Індекс атмосферного комфорту	4,58	0,916
Гостинність мешканців	4,74	0,948
Стан, вигляд релігійних установ	4,7	0,94
Атмосфера, краса міста	4,54	0,908
Історичні, культурні пам'ятки	4,41	0,882
Індекс привабливості курорту Трускавець	0,90	

Джерело: розроблено авторами на основі [2; 5]

Так, спостерігаємо кореляцію між віком та бажанням поліпшити свій стан здоров'я: особи від 30 років свідома вибирають Трускавець як місце оздоровлення, зокрема частка осіб віком 31–40 років становить 64%, 41–50 років – 70%, 51–60 років – 76%, старше 60 років – 81%.

Аналіз джерел, з яких туристи дізнаються інформацію про Трускавець, дає змогу зробити висновок про суттєву прогалину у відсутності медіакампанії та промоції Трускавця як рекреаційно-оздоровчої зони. На таку думку підштовхують дані, які засвідчують, що основні Інтернет-ресурси за кількістю охоплення аудиторії, зокрема Facebook, Instagram, посідають найнижчу сходинку. А такі ресурси, як YouTube, Telegram, блогери, взагалі відсутні.

Основний канал інформування про відпочинок у Трускавці – це найближчі родичі, знайомі, друзі (60%). Це здебільшого канал інформування мешканців Півдня (67%) та Заходу (68%). Водночас 14% узагалі не потребують додаткових джерел інформації, що можна пояснити повторним відвідуванням міста. У межах України сайт туристичних агенцій переважно використовують відвідувачі з Півдня (13%) та Центру (9%). Безпосередньо сайт комплексу відпочинку переглядають мешканці Центру (9%) та Сходу (6%).

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок. За результатами аналізу існуючих підходів до визначення терміна «туристично-рекреаційний комплекс» запропоновано визначення змісту поняття «дослідження привабливості туристично-рекреаційного комплексу», запропоновано розглядати як оцінювання місцевості чи регіону, що володіє туристичними ресурсами, має розвинену матеріально-технічну базу туризму та забезпечувальну інфраструктуру, а також доступ до туристичної інформації про місцевість, що б відповідала потребам туристів та сприяла досягненню максимального соціально-економічного ефекту від розвитку туризму. Обґрунтовано доцільність застосування даного дослідження з метою оптимізації та взаємоузгодження діяльності всіх суб'єктів ТРК, що сприятиме сталому та всебічному розвитку регіону.

На основі аналізу наукової та науково-методичної літератури узагальнено та систематизовано проблеми оцінювання та регулювання привабливості туристично-рекреаційного комплексу на основі запровадження системи заходів щодо її підвищення. Подальші дослідження доцільно проводити у напрямі систематизації чинників, які впливають на обсяг і рівень ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу.

На основі проведеного дослідження визначено можливі стратегії та пріоритети розвитку м. Трускавець. Вибрано стратегію з урахуванням результатів проведеної оцінки рівня привабливості туристично-рекреаційного комплексу курорту, визначено стратегічні напрями його розвитку: оптимальне використання територіально-рекреаційних ресурсів; розвиток інфраструктури; інтенсифікація фінансово-інвестиційних потоків; удосконалення транспортного забезпечення; стимулювання туристичних потоків.

Визначено пріоритетним стратегічний напрям стимулювання туристичних потоків за рахунок створення інноваційних видів туристичних послуг.

Запропонований підхід до оцінки рівня туристичної привабливості дає можливість оцінити як загальний рівень привабливості туристично-рекреаційного комплексу досліджуваної території, так і рівень забезпеченості окремими складниками. Кожен із розрахункових складників визначає рівень привабливості туристично-рекреаційного комплексу в певній сфері, що дає можливість визначити напрями стратегії розвитку регіону та нарощувати привабливість туристично-рекреаційного потенціалу.

Отримані результати оцінки індексу привабливості туристично-рекреаційного комплексу дадуть змогу місцевій владі, місцевим органам самоврядування, суб'єктам господарювання туристично-рекреаційної сфери приймати тактичні та стратегічні рішення у сфері інвестування та розвитку туристичної галузі регіону з урахуванням їх ефективності, зробити висновок про стан розвитку туристично-рекреаційного потенціалу курорту та виявити резерви щодо вдосконалення критеріїв оптимальності витрат, мінімізації ризику.

Визначення функціонально-структурної характеристики та кількісних параметрів оцінки рівня привабливості туристично-рекреаційного комплексу, а також дослідження методичних підходів до неї у цілому дали можливість обґрунтувати та запропонувати авторський підхід до визначення рівня привабливості туристично-рекреаційного комплексу досліджуваної території.

Проведений аналіз соціально-економічних передумов формування привабливості туристично-рекреаційного комплексу м. Трускавець дав можливість виявити конкурентні переваги курорту в пропозиції туристичного продукту: зручне географічне розташування, сприятливий клімат, різноманітний рельєф, унікальне поєднання природно-рекреаційних ресурсів, культурно-історичної спадщини, розгалуження санаторно-курортної бази та ін. Однак одними з лімітуючих чинників розвитку туризму в місті є незадовільний стан туристичної, сервісної та інформаційної інфраструктури, особливо в зонах автомобільних доріг та міжнародних транспортних коридорів, повільні темпи зростання обсягів інвестицій у розвиток матеріальної бази туризму, а також відсутність комплексного підходу до рекламування національного туристичного продукту на внутрішньому та міжнародному ринках туристичних послуг.

Бібліографічний список:

1. Вуйцик О.І. Рекреаційно-туристичний комплекс: питання термінології. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. № 3(46). Ч. 2. С. 39–44.
2. Інвестиційна привабливість Трускавця. URL: <http://truskavets-city.gov.ua/modules.php?name=Pans> (дата звернення: 15.06.2021).
3. Кифяк В.Ф. Методи та принципи формування територіальних рекреаційних систем. *Вісник ДІТБ*. 2013. № 17. С. 51–54.
4. Магійович Р.І., Пилип'як О.В., Шкрібинець О.О. Розвиток туристично-рекреаційного комплексу в Західному регіоні. *Науковий вісник НЛТУУ*. 2008. № 18.7. С. 164–169.

- Музиченко-Козловська О.В. Комплексний підхід до економічного оцінювання туристичного потенціалу території. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2019. № 89. С. 51–57.
- Підвальна О.Г. Рекреаційно-туристичні комплекси в соціально-економічному розвитку країни та її регіонів. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. 2019. № 30(69). Ч. 5. С. 150–154.
- Стратегія розвитку Трускавецького регіону до 2028 року. URL: https://drive.google.com/file/d/1AgFAgGZWGChX4teV2qOcw5rPDTvnP_ji/view (дата звернення: 15.06.2021).
- Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2007.
- Kifyak V.F. (2013) Methods and principles of formation of territorial recreational systems. *DITB Bulletin*, no. 17, pp. 51–54.
- Magiyovych R.I., Pylypyak O.V., Shkribynets O.O. (2008) Development of tourist and recreational complex in the Western region. *Scientific Bulletin of NLTUU*, no. 18.7, pp. 164–169.
- Muzychenko-Kozlovskaya O.V. (2019) A comprehensive approach to the economic assessment of the tourist potential of the territory. *Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic». «Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Formation and Problems of Development»*, no. 89, pp. 51–57.
- Pydvalna O.G. (2019) Recreational and tourist complexes in the socio-economic development of the country and its regions. *Scientific notes of TNU named after V. Vernadsky. Series: Economics and Management*, no. 30(69), 5, pp.150–154.
- Strategy for the development of the Truskavets region until 2028 (2020) Electronic resource. Available at: https://drive.google.com/file/d/1AgFAgGZWGChX4teV2qOcw5rPDTvnP_ji/view (accessed 16 June 2021).
- Fomenko N.V. (2007) Recreational resources and balneology: textbook. Manual. Kyiv: Center for Educational Literature.

References:

- Vuytsik O.I. (2012) Recreational and tourist complex: questions of terminology. *Bulletin of socio-economic research*, no. 3 (46), ch. 2, 39–44.
- Investytsiyna pryvablyvist' Truskavtsya [Elektronnyy resurs]. Available at: <http://truskavets-city.gov.ua/modules.php?name=Pans> (accessed 16 June 2021).